

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Scholen en schoolbesturen PO en VO

15 APR. 2013

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
496872

Datum 4 april 2013
Betreft Plan van aanpak tegen pesten

Geachte mevrouw, Geachte heer,

De school is dé plek waar kinderen en jongeren hun talenten ontdekken en ontwikkelen. Dit kan alleen als zij zich veilig voelen op school. Daarom hebben de meeste scholen in het primair en voortgezet onderwijs sociale veiligheid hoog op de agenda staan. Als schoolleider, leraar of schoolbestuurder werkt u elke dag aan een veilig schoolklimaat. Toch worden er altijd en overal leerlingen gepest. En soms leidt dat tot ernstige situaties met tragische gevolgen.

Nadat Nederland was opgeschrikt door de zelfdodingen van Tim Ribberink en Fleur Bloemen, hebben Kinderombudsman Marc Dullaert en ik gesprekken gevoerd met onder meer leraren, schoolleiders, leerlingen, ouders en experts. We waren onder de indruk van wat we hoorden. De waardevolle inbreng van de gespreksdeelnemers vormt de basis van het plan van het plan van aanpak tegen pesten dat ik, samen met de Kinderombudsman, heb gemaakt en dat ik op 25 maart heb aangeboden aan de Tweede Kamer.

Ik vind het belangrijk u persoonlijk te informeren over dit plan, juist omdat ik me heel goed realiseer dat het uitbannen van pesten niet vanuit Den Haag is te regelen en dat u zich dagelijks inspent om de school een veilige plek te laten zijn. Het plan van aanpak is bedoeld om u te ondersteunen. Als we pesten willen tegengaan, moeten we leraren, ouders en leerlingen helpen om pestgedrag snel te herkennen. Ook moet duidelijk zijn bij wie slachtoffers van pesten terecht kunnen. Als handreiking ontvangt u bij deze brief een wegwijzer, waarin staat waar gepeste leerlingen en hun ouders terecht kunnen.

Tijdens de bijeenkomsten bleek dat medeleerlingen, ouders en leraren het moeilijk vinden om pesten te herkennen. Er wordt over gezwegen of signalen worden niet opgepakt. Belangrijk is dat ouders en school op één lijn zitten en hier ook naar handelen. Pesten is onacceptabel – waar en wanneer het ook gebeurt. Ik roep u op om regelmatig met ouders te praten over het voorkomen en bestrijden van pesten, inclusief cyberpesten. In dit verband vind ik sportiviteit en *fair play* bij sport en in de gymles ook een punt van aandacht.

Uit de gesprekken kwam verder naar voren dat er heel veel anti-pestprogramma's in omloop zijn, maar dat de kwaliteit en de doeltreffendheid van deze programma's niet bekend of bewezen is. Daarom wordt er onderzoek gedaan naar de effectiviteit van verschillende methodes. Zodat u in de nabije toekomst een aanpak kunt kiezen op basis van bewezen kwaliteit en doeltreffendheid.

Datum
25 maart 2013
Onze referentie
496872

De komende tijd wil ik zelf verschillende acties ondernemen om pesten tegen te gaan. Naast het onderzoek naar de effectiviteit van anti-pestprogramma's, maak ik afspraken met de sectororganisaties over een betere toerusting van leraren en toekomstige leraren om pesten te herkennen en te bestrijden. Ook werken we aan meer transparantie, zodat we het pesten beter in beeld hebben. De klachtenregeling wordt verbeterd. Als ouders of leerlingen vinden dat hun klacht over pesten niet naar behoren is opgelost, dan kunnen zij zich melden bij de Kinderombudsman, die de verantwoordelijken vervolgens kan aanspreken.

Een sociaal en veilig schoolklimaat wordt binnen de school 'gemaakt'. Toch vindt het kabinet dat het anti-pestbeleid op scholen niet vrijblijvend mag zijn. Leerlingen die het slachtoffer zijn van pestgedrag, kunnen immers zeer ernstige beschadigingen oplopen. Daarom is het de bedoeling op termijn een schoolbrede en structurele pestaanpak verplicht te stellen op alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs. Scholen stellen een vertrouwenspersoon annex pestcoördinator aan en monitoren de sociale veiligheid op hun school. Het wetsvoorstel dat ik hiertoe zal indienen bij de Tweede Kamer, regelt ook dat de inspectie hier toezicht op houdt.

Meer informatie

U vindt het volledige plan van aanpak op de website Rijksoverheid.nl (openingspagina *Ministerie van OCW*, onder *Nieuws*, 25 maart 2013). De maatregelen uit het plan van aanpak worden nu verder uitgewerkt. Ik organiseer enkele regionale bijeenkomsten om, samen met u, te bekijken hoe we deze aanpak succesvol kunnen uitvoeren. Via de digitale Nieuwsbrieven primair en voortgezet onderwijs van OCW (<http://abonneren.rijksoverheid.nl/>) zal ik u op de hoogte houden van de voortgang.

Het voorkomen en bestrijden van pesten is geen gemakkelijke opgave. Uit onze gesprekken is gebleken dat iedereen in en rond de school het belangrijk vindt om hier energie in te steken. Omdat we weten welke ingrijpende gevolgen pestgedrag kan hebben, is het onze morele plicht om – samen – stappen te zetten.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker

Pesten: waar kan ik terecht?

GEPESTE

leerling

ouders

GEPESTE LEERLING

vertrouwenspersoon van de school

- Wijst je de weg binnen de school.
- Kan bemiddelen tussen betrokkenen.

docent / mentor

- Kan het pesten in de klas aanpakken.
- Kan mediation organiseren tussen leerlingen.
- Kan met de ouders in gesprek gaan.

schoolleider

- Kan bemiddelen tussen betrokkenen.
- Kan doorverwijzen naar bijvoorbeeld schoolarts, schoolpsycholoog, gemeente of politie.

schoolbestuur

- Kan pester schorsen, verwijderen of naar een Reboundvoorziening sturen.

landelijk klachtencommissie

- Geeft het schoolbestuur advies over de klacht.

informatie

- Leerlingen en ouders kunnen voor meer informatie terecht op www.pestweb.nl

kinderombudsman

- Nadat zij de bestaande klachtenprocedures hebben doorlopen, kunnen ouders en leerlingen terecht bij de Kinderombudsman.
- De Kinderombudsman spreekt de verantwoordelijken aan, zoals schoolleider, schoolbestuur of inspectie.
- De school moet binnen 4 weken aangeven wat de school met het advies gaat doen.

inspectie

- Kan onderzoek doen naar sociale veiligheid op school.
- Houdt toezicht op sociale veiligheid op school.
- Kan vertrouwensinspecteur inschakelen bij ernstige klachten, zoals seksuele intimidatie, lichamelijk geweld of grove pesterijen.
